

SPIS TREŚCI

Wstęp	11
Introduction	15
Wykaz skrótów	19
Rozdział I Kompetencje i podstawy wyrokowania ETS.....	21
I. Rodzaje kompetencji oraz kontroli.....	21
1. Zakres kompetencji i kontroli	21
2. Kryteria podziału kompetencji	24
2.1. Kompetencje subordynujące	25
2.2. Kompetencje administracyjne	28
2.3. Kompetencje arbitrażowe	29
3. Kryteria sprawowania kontroli	31
3.1. Kontrola pośrednia	31
3.2. Kontrola bezpośrednia.....	32
II. Podstawy wyrokowania a źródła prawa	32
1. Zakres i podział źródeł	32
1.1. Umowa międzynarodowa.....	34
1.2. Zwyczaj międzynarodowy	36
1.3. Zasady prawa.....	39
1.4. Orzecznictwo.....	40
2. Źródła prawa wspólnotowego	42
2.1. Prawo pierwotne	43
2.2. Prawo wtórne	45
3. Podstawy wyrokowania	46
III. Metody Interpretacji	49
1. Koncepcje interpretacji prawa.....	50
1.1. Koncepcja tradycyjna.....	50
1.2. Koncepcja wspólnotowa.....	51
1.3. Specyfika prawa wspólnotowego	52
2. Europejski model wykładni prawa wspólnotowego	52
2.1. Charakter orzekania	52
2.2. Międzynarodowy katalog reguł interpretacyjnych.....	54
2.3. Wspólnotowy katalog reguł interpretacyjnych	56
3. Wykładnia w orzecznictwie ETS.....	59
3.1. Wykładnia literalna	60
3.2. Wykładnia historyczna	62
3.3. Wykładnia kontekstualna i teleologiczna	64
3.4. Metody porównawcze	69
4. Spór o „aktywizm" ETS	74
4.1. Ujęcie prawnomiędzynarodowe	74
4.2. Ujęcie prawnoeuropejskie	74
4.3. Problem „nadużycia" prawa	75
4.4. Ewolucja modelu interpretacji.....	77
IV. Kierunki zmian prawa wspólnotowego	78

1. Traktat Amsterdamski 1997.....	78
1.1. Kooperacja w zakresie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych	78
1.2. Bliższa współpraca między państwami członkowskimi.....	80
1.3. Prawa człowieka i fundamentalne wolności.....	80
1.4. Sprawy wizowe, azylowe, imigracyjne oraz inne polityki związane ze swobodnym przepływem osób	81
1.5. Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa.....	83
2. Traktat z Nicei 2000.....	84
2.1. Reformy instytucjonalne.....	84
2.2. Współpraca sądowa	85
3. Deklaracja z Laeken 2001.....	85
4. Konstytucja UE 2003	86
Rozdział 2 Zakres jurysdykcji ETS i sądów krajowych	89
I. Zasada podziału władzy	89
1. Koncepcje wspólnotowego podziału władzy	89
2. Kryteria podziału kompetencji.....	92
II. Podział horyzontalny.....	92
III. Podział wertykalny.....	94
1. Solidarność prawa wspólnotowego.....	96
2. Prymat prawa wspólnotowego	99
3. Subsydiarność i proporcjonalność.....	100
4. Jednolite stosowanie	102
5. Efektywność.....	104
6. Niezależność proceduralna	105
7. Pewność prawa.....	107
8. Suwerenność.....	108
Rozdział 3 Narodowe systemy sądowe - wybrane przykłady	111
I. Francja.....	112
1. Zagadnienia konstytucyjne.....	112
2. Kontrola instytucji krajowych	113
2.1 Conseil Constitutionnel	113
2.2. Cour de Cassation.....	114
2.3 Conseil d'Etat	115
3. Stosowanie prawa wspólnotowego przez sądy krajowe.....	117
3.1. Decyzje Maastricht	117
3.1.1 Maastricht I.....	117
3.1.2. Maastricht II	120
3.1.3 Maastricht III.....	120
3.2. Decyzje sądów powszechnych.....	120
4. Uwagi końcowe.....	122
II. Holandia.....	123
1. Zagadnienia konstytucyjne.....	123
2. Kontrola instytucji krajowych	124
3. Stosowanie prawa wspólnotowego przez sądy krajowe.....	127

3.1. Sprawa Van Gend en Loos	127
3.2. Praktyka obecna.....	128
4. Uwagi końcowe	129
III. Niemcy	129
1. Zagadnienia konstytucyjne	129
2. Kontrola instytucji krajowych	131
2.1. Federalny Trybunał Konstytucyjny	131
2.2. Orzecznictwo Federalnego Trybunału Konstytucyjnego	133
2.2.1. Sprawa Solange I.....	134
2.2.2. Sprawa Yielleicht-Beschlufi.....	136
2.2.3. Sprawa Mittlerweile- Beschlufi.....	137
2.2.4. Sprawa Solange II.....	138
2.2.5. Sprawa Wenn- nicht- Beschlufi.....	140
2.2.6. Sprawa Maastricht	140
2.2.7. Sprawa „bananowa”.....	141
3. Stosowanie prawa wspólnotowego przez sądy krajowe.....	142
4. Uwagi końcowe	144
IV. Włochy	145
1. Zagadnienia konstytucyjne	145
2. Kontrola instytucji krajowych	146
2.1. Trybunał Konstytucyjny	146
2.2. Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego	146
2.2.1. Sprawa Simmenthal	147
2.2.2. Sprawa Granital	147
2.2.3. Pozostałe sprawy	148
3. Stosowanie prawa wspólnotowego przez sądy krajowe.....	151
4. Uwagi końcowe	153
V. Wielka Brytania.....	154
1. Zagadnienia konstytucyjne	154
2. Kontrola instytucji krajowych	156
3. Stosowanie prawa wspólnotowego	159
3.1. Wytyczne w sprawach o wydanie orzeczenia wstępnego.....	160
3.2. Charakter wykładni prawa wspólnotowego	161
3.3. Sprawa Factortame	163
3.4. Praktyka obecna	165
4. Uwagi końcowe	167
VI. Grecja	168
1. Zagadnienia konstytucyjne.....	168
2. Stosowanie prawa wspólnotowego przez sądy krajowe	169
3. Uwagi końcowe.....	171
VII. Austria.....	171
1. Zagadnienia konstytucyjne.....	171
2. Kontrola instytucji krajowych.....	172
3. Stosowanie prawa wspólnotowego przez sądy krajowe	173
4. Uwagi końcowe.....	176
VIII. Polska.....	176

1. Zagadnienia konstytucyjne	176
2. Stosowanie prawa wspólnotowego	179
2.1. Przed przystąpieniem - Układ Europejski	180
2.1.1. Sprawa Głoszczuk	181
2.1.2. Sprawa Jany i inni	181
2.1.3. Sprawa Pokrzęptowicz-Meyer	182
2.2. Po przystąpieniu	186
3. Sądownictwo polskie - spostrzeżenia <i>de legeferenda</i>	188
3.1. Problem orzeczenia wstępnego	188
3.2. Problem uznania prawa wspólnotowego	190
4. Wnioski	192
 Rozdział 4 Współpraca Sądowa - w doktrynie i praktyce	195
I. Orzecznictwo ETS w doktrynie	195
1. Ujęcie legalistyczne	196
2. Ujęcie neorealistyczne	197
3. Ujęcie neofuncjonalistyczne	198
4. „Konkurencja miedzysądowa”	199
II. Orzecznictwo ETS w praktyce	200
1. Zasady współpracy z sądami krajowymi	200
1.1. Orzeczenie wstępne	202
1.1.1. Zakres orzekania	204
1.1.2. „Przejmowanie” jurysdykcji przez ETS	205
1.1.3. Ograniczenia jurysdykcji ETS	210
1.1.4. Przesłanki wniosku sądu krajowego	213
1.2. Skutek bezpośredni i bezpośrednia stosowalność	217
1.3. Ochrona podstawowych praw i wolności	219
1.4. Zakaz dyskryminacji	220
1.5. Obowiązek właściwego zarządzania	221
2. Charakterystyka współpracy z sądami krajowymi	222
Zakończenie	227
Aneks I	231
Aneks II	235
Aneks III	241
Aneks IV	245
Teksty źródłowe	249
Bibliografia	267